

Gideon: Årsagen til, at dette lovforslag om rigsretten fremsættes nu, er at finde i den nye grundlov, idet dennes ændrede bestemmelser om rigsretten gør det nødvendigt, at der finder en tilsvarende ændring sted i den nugældende lov af 3. marts 1852. Bestemmelserne om rigsretten findes i den nye grundlov i dens §§ 59 og 60, men når det i bemærkningerne til lovforslaget og af den højtærede justitsminister ved lovforslagets fremsættelse anføres, at bestemmelserne såvel i § 59 som i § 60 gør en ændring i rigsretsloven nødvendig, må jeg måske i al stilfærdighed sige, at det vist er en lille uskyldig lapsus, hvad angår § 60. Jeg kan nemlig ikke se, at denne paragraf skulle nødvendiggøre en ændring af rigsretsloven. Jeg går ud fra, at henvisningen til § 60 skyldes en reminiscens fra det forslag til lov om rigsretten, som var til behandling i rigsdagen i samlingen 1938—39 i anledning af de da stedfindende grundlovsforhandlinger. Dengang var der nemlig i grundlovsforslaget indføjet en bestemmelse, som også omfattede rigsrettens kompetence, den kompetence, som omhandles i § 60, idet man udstrakte rigsrettens kompetence til også at omfatte opløsning af politiske foreninger, noget man hidtil ikke havde kendt. Derfor var det i 1939 nødvendigt, at der skete en ændring i rigsretsloven på dette område, men som bekendt faldt grundloven af 1939, og i den nugældende grundlov har man droppet dette nye spørgsmål om opløsning af de politiske foreninger. Jeg vil gerne i parentes bemærket udtale min anerkendelse af, at dette er sket, og at man er vendt tilbage til de gamle græsange, således at rigsretten får samme kompetence, som den har haft siden 1866, og man kan forsåvidt sige: som den har haft lige siden juni-grundloven af 1849.

Det, der nødvendiggør ændringerne i dette forslag til lov om rigsretten, er grundlovens § 59 om rigsrettens sammensætning, idet det før var landstinget, der skulle udpege de tinglygte medlemmer af rigsretten blandt dets egne medlemmer, medens det nu er folketinget, som skal udpege disse medlemmer, oven i købet udenfor folketinget. Disse bestemmelser giver naturligvis ikke anledning til bemærkninger, da de er forankret i grundloven, og denne lov naturligvis er nødt til at rette sig derefter. De

øvrigte bestemmelser i dette lovforslag og hele den tekniske opbygning af lovforslaget har i alt væsentligt, som også det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen rigtigt bemærkede, næsten nøjagtig samme ordlyd som loven af 1852. Det er i virkeligheden den smukkeste blomst på de gamle lovgiveres grave, at man nu, over hundrede år efter lovens tilblivelse, næsten paragraf for paragraf benytter den som grundlag for den nye lov. Loven af 1852 var en yderst moderne lov, den var faktisk forud for sin tid, idet den på sit område gennemførte både offentlighed, mundtlighed, umiddelbarhed i bevisførelsen og i den frie bevisbedømmelse, noget, som man i den civile og den kriminelle rettergang herhjemme først gennemførte ved retsplejeloven af 1919.

Naturligvis har loven rent sprogligt fået en fornyelse, en ansigtsløftning, om jeg så må sige, og den nyere lovgivning, navnlig retsplejelovgivningen, har sat sig spor deri, men i det store og hele henholder det foreliggende lovforslag sig ord til andet til det forslag til den rigsretslov, der blev vedtaget, men ikke gennemført i 1939, fordi grundlovsforslaget ikke blev vedtaget. Lovforslaget blev dengang drøftet både i folketing og landsting og iøvrigt behandlet i et folketingsudvalg, hvor det på enkelte punkter blev ændret. Der har derfor ikke nu været noget særligt at sætte fingeren på, men jeg vil dog gerne gøre et par enkelte bemærkninger.

Jeg er enig med den højtærede justitsminister i, at det er rimeligt at udelade bestemmelsen fra 1939-forslaget om, at forsvareren skal varetage sin mandants interesse under sagen og stå ham bi med lovgivningens almindelige regler. Dette er forøvrigt en af de bestemmelser, der blev sat ind i 1939 under udvalgsarbejdet, men jeg er ganske enig i, at den er overflødig.

Der er imidlertid et par bestemmelser, som har principiel interesse, og som der efter min opfattelse kunne være nogen grund til at se lidt nærmere på, selvom jeg straks skal erkende, at det ikke er kardinalpunkter for mig. Der er først den forskelsbehandling, der efter lovforslagets § 15 kan blive den beskikkede og den privatvalgte forsvarer til del. I den tilsvarende paragraf i 1939-lovforslaget, nemlig § 16, var der oprindeligt ikke gjort denne forskel.